

Kedves Testvéreim, Európában!

Földrészünk itt élő lakói sóvárogva tekintenek a megindult világ nagy találkozási felé, melyeken nem vehetnek részt. Országunkban is akadna seregnyi ember, aki közéték állna, és határtalan lelkesedéssel csatlakozna az egyre izmosodó európai meneteléshez, és vetné kezét az élőcskult határzárakra, de jószándékuk ezernyi falba ütközik.

Ott lennének mi is, ha meghívnátok. De kit is hívnátok, hiszen mi csak egyedeinkben létezők? S kiket is képviselnénk, ha ott lehetnénk, hiszen saját hazánkban sem gyűlhetünk össze, természetes élet- és célközösségeink lehetőségétől meg vagyunk fosztva.

S ha mégis meghívnátok - nem érkezne meg a meghívó. Amennyiben mégis megjönne, postán vagy rejtve, jelentenünk kellene a hatóságoknak, és gyötrő kihallgatásoknak tennénk ki magunkat külföldi kapcsolatainkat illetően, míg végül épp ezek miatt tagadnánk meg tőlünk az utazás engedélyezését. Lehetséges részvételünk végül is pusztá útlevelelűggyé egyszerűsödne.

Rátok figyelünk mégis, de odafigyelésünket megannyi akadály korlátozza. Hallgatnánk rátok és hallani akarunk rólatok, de a hazaiak hiányában idegen rádióadók zavart hullámain csak töredékesen, bukácsolva jut át a szó. Vigyázó szemünket rátok vetnénk, de be kell érni a hazai televízió két-három órányi manipulált adásával. Itt nap mint nap mozgás-, látás- és halláskárosultnak kell éreznünk magunkat...

És ezek még mindig csupán a külső falak. Elidegenedettségünk azonban ennél mélyebb, hiszen bennünk és közöttünk is épp megfoghatatlanságában lebontathatlannak tűnő, szerteágazó falrendszer terpeszkedik.

Mi még csak itt tartunk, és ennek is csak a legelején: elkezdjük bontani belső falainkat. A hallgatás, a félelem, az önkorlátozás falait. A tartósan magába zárt lélek és gondolat palánk gyűrűit. Az elnyomorodott tudat ideológiai tartóoszlopait. A kölcsönös bizalmatlanság drótsövényeit. A magunkba zárkózás egymástól elriasztó határ csapdáit. A rabul esett emberi szellem hatalmas fantom-lágerét.

Mi még csak magunkból, a mélységből /de profundis/ tekintgetünk ki a világba, s mint - saját börtönünkéből - frissen szabadult foglyok, elvakulva s a világ szabad áramlataitól elerőtlenedve és megrészegülve látjuk, hogy: másképp is lehet. Tulzásnak, lelkesedésnek érezhetitek, de mégis azt mondom, hogy ujjongva örvendünk az új utaknak, eszméknek, feltámadt szabadságnak és lehetőségeknek, és ha valami, akkor az minket is kimondhatatlanul lelkesít, hogy a lebontott falakból fel kellene

építeni a közös Európa-házat.

Most még azonban ujjongásunkhoz hasonlóan végletes, csüggeteg félelem is elfog ugyanakkor, mert mint a foglyok, nagyon hozzászoktunk már a korlátokhoz és a félelemhez. Országunk népének többsége még nagyon kicsiny hitű, és saját átélt reményeinek sem mert hinni. Azonban szavatok, összefogások, szervezkedések és előrehaladott politikai törekvéseitek, Európa nemesebbik szelleme szemmel láthatóan megteszi, felrázó hatását körünkben.

Nálunk a vasfüggöny helyett falvakat akar lerombolni a téboly. Hisszük, hogy nem fog sikeerülni. Rajtatok is mulik, hogy ne történhessék meg. Falak helyett falvak! S ha összefogások által is előbbre jut a haladottabb romániai politikában is otthonos eszme, a határok "spiritualizálásának" a terve, akkor sem kell féltенünk többé sem falvaink népét, sem Európa kis népeit és nemzetiségeit, mert minden más berlini mintájú fal Jerikóként fog összedűlni egy-csapásra. És akkor végre mi is ott leszünk az Európai Össztalálkozón /Nagytalálkozón/....

Én /nem is gondolhatva kiutazásra/ Európa legnagyobb nemzeti-ségének egyik tagjaként s mint lelkipásztor, egy kicsit a képviselő-tében is üzenek. Most, mikor erdélyi magyar nemzetiségem ezres tömegekben, reményvesztetten özőnlik Magyarország és a Nyugat felé - ezer-nyi románnal együtt -, a kényszerűségből vagy meggyőződésből itthon maradókkal együtt mindenkéül inkább azt kívánom, hogy egyszer s mindenkorra leomoljanak azok a falak, melyek elválasztanak bennünket a román nemzettől, Európától, magyarországi testvéreinktől és legjobb önmagunktól, hogy megszűnjön az az egyetemes megosztottság, mely megmérgezi Európa jelenét, romániai magyar népemet pedig végveszéllyel fenyegeti.

Itthon maradunk, de Veletek tartunk. Isten minket úgy segíljen.

Temesvár, 1989. VIII. 17.

Tőkés László
református lelkipásztor